NORAKSTS
Lieta Nr.A43001309
(Pievienota lieta Nr.A43001708,
Nr.A43002108 un Nr.A43002208)
A43-0029-11/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 1.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneses Dz.Amerika un L.Slica,

piedaloties pieteicējas AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pārstāvim *A.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvei *M.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" un SIA „GSK Auto" pieteikumiem par Konkurences padomes 2008.gada 17.septembra lēmumu Nr.E02-97 (protokols Nr.41, 4.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu" daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk arī – atbildētāja) 2008.gada 17.septembra lēmumu Nr.E02-97 (protokols Nr.41, 4.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu" (turpmāk – Lēmums):

1) konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums SIA „GSK Auto", SIA „Vērsis RO", SIA „AL Autotrans", AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" (turpmāk arī – līdzpieteicējas), SIA „BB Transports" un SIA „Vibro AV" (turpmāk arī – trešās personas) darbībās;

2) uzlikts SIA „GSK Auto" naudas sods Ls 16 998,60 apmērā;

3) uzlikts SIA „Vērsis RO" naudas sods Ls 22 748,74 apmērā;

4) uzlikts SIA „BB Transports" naudas sods Ls 750 apmērā;

5) uzlikts SIA „Vibro AV" naudas sods Ls 3184,70 apmērā;

6) uzlikts SIA „AL Autotrans" naudas sods Ls 500 apmērā;

7) uzlikts AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" naudas sods Ls 5945,45 apmērā.

Lēmums citastarp pamatots šādi.

[1.1] Izanalizējot līdzpieteicēju iesniegtos cenu piedāvājumus konkrētās Mārupes pašvaldības rīkotās cenu aptaujās, atbildētāja konstatēja, ka savstarpēji nesaistītu tirgus dalībnieku cenu piedāvājumos ir noteiktas sakritības (Lēmuma 3.1.punkts). Atbildētājas ieskatā šīs sakritības radušās kontaktu, kas vērsti uz informācijas apmaiņu starp tirgus dalībniekiem, rezultātā. Apstāklis, ka

savstarpēji nesaistītu tirgus dalībnieku piedāvājumos kļūdas ir identiskas ar citu tirgus dalībnieku kļūdām un pazīmēm, nepastāvot tirgus dalībnieku savstarpējiem kontaktiem, ir pretrunā ar jebkuru loģikas un varbūtības principu, kā arī ar jebkuru pieredzi komercdarbībā.

[1.2] Izvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus, atbildētāja secināja turpmāk norādīto.

Laika posmā no 2005.gada 17.decembra līdz 2006.gada 23.februārim ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „GSK Auto" un SIA „Vērsis RO" darbībās, piedaloties cenu aptaujā Nr.2005/09, un laika posmā no 2005.gada 12.jūlija līdz 19.jūlijam – piedaloties cenu aptaujā Nr.2005/33, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņotas darbības, kuru ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajās cenu aptaujās.

2005.gadā laika posmā no 17.februāra līdz 23.februārim ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „GSK Auto" un SIA „BB Transports" darbībās, piedaloties cenu aptaujās Nr.2005/11 un Nr.2005/08, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņotas darbības, kuru ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajā cenu aptaujā.

2005.gadā laika posmā no 12.jūlija līdz 19.jūlijam ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „GSK Auto", SIA „Vērsis RO" un SIA „BB Transports" darbībās, piedaloties cenu aptaujā Nr.2005/32, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņotas darbības, kuru ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajā cenu aptaujā.

2005.gadā laika posmā no 23.februāra līdz 3.martam ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „Vērsis RO", AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" un SIA „GSK Auto" darbībās, piedaloties cenu aptaujā Nr.2005/12, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņotas darbības, kuru ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajā cenu aptaujā.

2006.gadā laika posmā no 11.janvāra līdz 19.janvārim ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „GSK Auto", SIA „AL Autotrans" un SIA „BB Transports" darbībās, piedaloties cenu aptaujās Nr.2006/1, Nr.2006/2 un Nr.2006/5, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņota darbība, kuras ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajās cenu aptaujās.

2006.gadā laika posmā no 11.janvāra līdz 19.janvārim ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „Vibro AV" un SIA „Vērsis RO" darbībās, piedaloties cenu aptaujā Nr.2006/1, Nr.2006/2 un Nr.2006/3, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņota darbība, kuras ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajās cenu aptaujās.

2006.gadā laika posmā no 11.janvāra līdz 19.janvārim ir noticis aizliegtās vienošanās pārkāpums SIA „GSK Auto" un SIA „AL Autotrans" darbībās, piedaloties cenu aptaujā Nr.2006/4, kas izpaudies kā tirgus dalībnieku saskaņotas darbības, kuru ietvaros saskaņota piedalīšanās minētajā cenu aptaujā.

[1.3] Iepriekš minētās tirgus dalībnieku darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm. Iegūtie pierādījumi, izvērtējot tos kopsakarā ar visiem lietas

materiāliem, ir pietiekami, lai konstatētu Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu minēto tirgus dalībnieku darbībās.

Kaut arī netika iegūti tieši pierādījumi par to, kādā veidā tieši notika informācijas apmaiņa un saskaņošana starp tirgus dalībniekiem, vērtējot lietas Nr.P/08/10/4 materiālus kopsakarā, atbildētāja konstatēja, ka līdzpieteicējas un trešās personas lietā analizēto cenu aptauju ietvaros ir saskaņojušas savstarpējās darbības ar mērķi panākt kopīgu rīcību, lai iepirkumu procedūrās uzvarētu noteikts pretendents, un šādas darbības uzskatāmas par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

[1.4] Lai noteiktu naudas soda apmēru, atbildētāja izvērtēja konstatētos pārkāpumus atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.862 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem" (turpmāk – Noteikumi).

Saskaņā ar Noteikumu 1.1.apakšpunktu vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs, vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem ir horizontālā karteļa vienošanās. Atbilstoši Noteikumu 15.punktam šāds pārkāpums ir kvalificējams kā sevišķi smags pārkāpums.

Atbildētājas ieskatā pārkāpumi radīja sekas konkurencei – SIA „GSK Auto" ar savām darbībām deformēja konkurenci desmit iepirkuma procedūrās, SIA „Vērsis RO" – septiņās iepirkuma procedūrās, SIA „BB Transports" – sešās iepirkuma procedūrās, SIA „Vibro AV" – trīs iepirkuma procedūrās, SIA „AL Autotrans" – četrās iepirkuma procedūrās un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" – vienā iepirkuma procedūrā.

[1.5] Attiecībā uz SIA „GSK Auto", SIA „Vērsis RO", „AL Autotrans", SIA „Vibro AV" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" atbildētāja nekonstatēja kādu no Noteikumu 21.punkta apakšpunktos norādītajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem.

Saskaņā ar lietā iegūto informāciju un SIA „BB Transports" sniegtajām liecībām lietā iegūti pierādījumi, ka viena no pārkāpuma iniciatorēm bija SIA „GSK Auto" tās direktora personā. Atbildētāja, izvērtējot apstākļus lietā, secināja, ka SIA „BB Transports" pēc savas iniciatīvas sniedza informāciju, kura ir būtisks konkrēto pārkāpumu pierādījums, tādējādi nožēlojot Konkurences likuma pārkāpumu. Līdz ar to saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu lietā ir pamats samazināt noteikto naudas soda apmēru SIA „BB Transports".

Atbildētājas ieskatā ir pamats arī samazināt naudas sodu pārkāpējām: SIA „Vērsis RO", SIA „AL Autotrans", SIA „Vibro AV" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi", par kurām lietā nav iegūta informācija, ka tās bija pārkāpuma organizatores.

[2] 2008.gada 6.oktobrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums un uzlikts naudas sods Ls

5945,45 apmērā. Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2008.gada 7.oktobra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

Pieteikumā norādīts, ka Konkurences padome nav objektīvi novērtējusi lietas apstākļus un pierādījumus. Nav ņemti vērā un objektīvi nav novērtēti AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" un pārējo procesa dalībnieku paskaidrojumi. Līdzīgas gramatiskas kļūdas cenu aptaujas piedāvājumu tekstā izveidojušās tādēļ, ka cenu piedāvājumu paraugu (veidlapu) izplatīja starp cenu aptaujas dalībniekiem digitālā vai citā veidā cenu aptaujas veicējs – Mārupes pagasta padome. Attiecīgi cenu aptaujas piedāvājumu teksts ir līdzīgs. Nav izslēgts, ka cenu piedāvājumu sakritība varēja rasties tāpēc, ka Mārupes pagasta padomes darbinieks iepazīstināja ar AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" cenu piedāvājumu parējos cenu aptaujas dalībniekus, vai AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" cenas piedāvājuma nosacījumi kļuva zināmi pārējiem kādā citā veidā. Cenu piedāvājumu sakritība nevar kalpot par pierādījumu AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" vainai.

[3] 2008.gada 17.oktobrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „GSK Auto" pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru SIA „GSK Auto" darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums un uzlikts naudas sods Ls 16 998,60 apmērā. Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2008.gada 5.novembra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta, kā arī lietā pieaicinātas trešās personas SIA „GSK Auto" pusē bez patstāvīga prasījuma tiesībām SIA „BB Transports" un SIA „Vibro AV".

Pieteikumā norādīts, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts nav tulkojams paplašināti un nav attiecināms arī uz cenu aptaujām, jo no normas satura izriet, ka aizliegtas ir vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos.

Konkurences padome Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu ir konstatējusi, tikai pamatojoties uz pieņēmumu par zināmu līdzību cenu piedāvājumos, tajā skaitā SIA „GSK Auto" iesniegtajos cenu piedāvājumos, un balstoties uz subjektīvu lietas apstākļu un iesniegto cenu piedāvājumu izvērtējumu.

Arī Konkurences padomes norādītais par SIA „GSK Auto" iesniegto cenu piedāvājumu vizuālo līdzību nedod pamatu apgalvojumam par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu, ņemot vērā, ka līdzpieteicējs jau iepriekš bija piedalījies Mārupes pagasta padomes organizētajās cenu aptaujās un izmantoja jau sagatavotas cenu piedāvājuma formas, kas tādējādi varēja novest pie iesniegto piedāvājumu vizuālās līdzības.

Atbildētāja, nosakot naudas soda apmēru, balstījusies uz virspusēju lietā esošu pierādījumu novērtējumu un nav pareizi un objektīvi novērtējusi SIA „GSK Auto" darbības saistībā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu, un līdz ar to nepamatoti noteikusi naudas soda apmēru.

[4] 2008.gada 22.oktobrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „Vērsis RO" pieteikums par Lēmuma 3.punkta grozīšanu. Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneses 2008.gada 11.novembra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[5] 2008.gada 23.oktobrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „AL Autotrans" pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru SIA „AL Autotrans" darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums un uzlikts naudas sods Ls 500 apmērā. Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2008.gada 24.oktobra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[6] Administratīvās lietas, kas ierosinātas, pamatojoties uz līdzpieteicēju pieteikumiem, apvienotas vienā lietā ar Nr.A43001309.

[7] Paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai atbildētāja norāda, ka pieteikumus neatzīst. Papildus Lēmumā minētajam paskaidro, ka, tā kā aizliegtās vienošanās pārkāpums notika starp konkurentiem, tad saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu atbildētāja ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10% apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā Ls 500 katram. Atbildētāja naudas sodu katram tirgus dalībniekam noteica, vadoties no Noteikumiem un ievērojot tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, samērīguma principu, kā arī konkrēto iepirkumu (attiecībā uz kuriem konstatēts pārkāpums katra no tirgus dalībnieku rīcībā) apjomu naudas izteiksmē, kas ir nelieli salīdzinājumā ar tirgus dalībnieku neto apgrozījumiem. Tādējādi, piemēram, SIA „GSK Auto" noteikts naudas sods 4% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

[8] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 26.janvāra lēmumu izbeigta tiesvedība administratīvajā lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Vērsis RO" pieteikumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punktu, jo noslēgts izlīgums ar atbildētāju.

[9] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 3.marta spriedumu noraidīti SIA „GSK Auto", SIA „AL Autotrans" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikumi.

Par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 3.marta spriedumu SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" iesniedza kasācijas sūdzības.

[10] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2010.gada 19.oktobra spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 3.marta spriedums daļā, ar kuru noraidīti SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikumi par Lēmuma

atcelšanu, atcelts un lieta šajā daļā nodota jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

[11] MSIA „GSK Auto" pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Apgabaltiesā saņemts MSIA „GSK Auto" administratora rakstveida iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez MSIA „GSK Auto" klātbūtnes.

Trešo personu – MSIA „BB Transports" un SIA „Vibro AV" – pārstāvji uz tiesas sēdi nebija ieradušies. Apgabaltiesā saņemts MSIA „BB Transports" administratores rakstveida iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez MSIA „BB Transports" klātbūtnes. SIA „Vibro AV" par neierašanās iemesliem apgabaltiesai nav paziņojusi.

Apgabaltiesa konstatēja, ka tiesas pavēstes lietas dalībniekiem nosūtītas tiesību normās noteiktajā kārtībā. Uzklausot ieradušos administratīvā procesa dalībnieku viedokli, apgabaltiesa nolēma izskatīt lietu bez neieradušos dalībnieku piedalīšanās.

Tiesas sēdē AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pārstāvis savu pieteikumu uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem.

Atbildētājas pārstāve AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" un MSIA „GSK Auto" pieteikumus neatzina uz Lēmumā norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[12] Lieta pārskatāma daļā, kurā Senāts [10] lietu nodevis jaunai izskatīšanai, tas ir, sakarā ar MSIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikumiem par Lēmuma atcelšanu daļā, kas attiecas uz konkrētajiem līdzpieteicējiem.

[13] Pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi lietā esošos pierādījumus un noklausījusies ieradušos administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka MSIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikumi nav pamatoti un tie ir noraidāmi.

[14] Lēmumā ir konstatēts vairāku tirgus dalībnieku, tostarp SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi", darbībās Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums.

Līdzpieteicēji SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" līdztekus citiem līdzpieteicējiem un trešajām personām 2005. - 2006.gadā ir piedalījušies [1.2] minētajās Mārupes pagasta padomes rīkotajās cenu aptaujās.

Viens no likuma „Par iepirkumu valsts un pašvaldību vajadzībām" normu mērķiem ir nodrošināt preču pārdevēju, pakalpojumu sniedzēju un būvdarbu veicēju brīvu konkurenci (likuma 2.pants). Likuma 3.pants noteic, ka informācijas apmaiņa starp pasūtītāju un pretendentu vai kandidātu notiek rakstveidā, izņemot sarunu procedūru. Savukārt pretendents savu piedāvājumu

paraksta un konkursam iesniedz rakstveidā, kā arī nodrošina to, lai piedāvājumā ietvertā informācija nav pieejama līdz tā atvēršanas brīdim.

Saskaņā ar likuma „Par iepirkumu valsts un pašvaldību vajadzībām" 22.panta pirmo daļu cenu aptauja ir viena no iepirkuma metodēm. Līdz ar to cenu aptaujas gadījumā brīvu un godīgu konkurenci deformē vai kavē jebkādas ar šo aptauju saistītas informācijas apmaiņa starp konkrētā tirgus dalībniekiem, ja šī informācija ļauj prognozēt kāda cita tirgus dalībnieka dalību cenu aptaujā un tā rīcību, attiecīgi plānojot savu rīcību. (*sal. sk. Senāta 2009.gada 29.jūnija spriedumu lietā Nr.SKA-234/2009*).

Senāts šajā lietā jau atzinis, ka, vērtējot tirgus dalībnieku rīcības atbilstību neatkarīgai rīcībai, tiesai jāievēro, ka lielākajā daļā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakritību un norāžu. Senāts šajā lietā noraidījis līdzpieteicēju argumentu, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts neattiecas uz cenu aptaujām, bet konkursiem un izsolēm. Jēdziens „konkurss" nav saprotams tikai tā šaurākajā nozīmē, proti, tikai likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" nozīmē. Ar jēdzienu „konkurss vai izsole" aptverti visi tādi publiski vai privāti organizēti pasākumi, kuros sagaidāma to dalībnieku brīva sacensība par pasūtījuma izpildes noteikumiem. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts vienlīdz aizsargā arī publiskos iepirkumus no konkurences kropļojumiem. Tādēļ nav pamata, pamatojoties tikai uz jēdziena „konkurss" šaurāko nozīmi, aprobežojot to ar likumā „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" lietoto skaidrojumu, ierobežot Konkurences likuma piemērošanu tikai vienā no iepirkuma veidiem. Tas būtu pretēji Konkurences likuma jēgai. Secinājums, ka likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" 29.pants nepieļauj konkurences kropļojumus cenu aptaujā, jo aptauju organizē pasūtītājs, nosūtot uzaicinājumus izvēlētiem pretendentiem, jau no loģikas viedokļa ir nepareizs. Piedāvājumu nosūtīšana pasūtītāja izvēlētiem pretendentiem vēl nepierāda, ka pretendenti nevarētu vienoties par dalību iepirkumā. Iespējams, ka eventuālo pretendentu loks kļūst zināms arī ar paša pasūtītāja starpniecību (*sk. Senāta 2010.gada 19.oktobra spriedumu lietā Nr.SKA-518/2010*).

Tādējādi nav pamatots SIA „GSK Auto" arguments, ka Konkurences likuma normas nav attiecināmas uz cenu aptauju. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts Lēmumā piemērots pareizi.

Izvērtējot lietas materiālus, apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome, pārbaudot tirgus dalībnieku iesniegtos cenu piedāvājumus Mārupes pašvaldības rīkotajās cenu aptaujās, Lēmumā ir pamatoti konstatējusi, ka savstarpēji nesaistītu tirgus dalībnieku cenu piedāvājumos ir noteiktas acīmredzamas sakritības un ka atšķirības starp Mārupes pagasta padomes ieteicamo piedāvājuma formu un tirgus dalībnieku iesniegtajiem cenu piedāvājumiem nav iespējamas, izslēdzot savstarpējus kontaktus, kas vērsti uz informācijas apmaiņu; līdz ar ko pamatoti secinājusi, ka apstāklis, ka savstarpēji nesaistītu tirgus dalībnieku piedāvājumos kļūdas ir identiskas ar citu tirgus dalībnieku kļūdām un pazīmēm, nepastāvot tirgus dalībnieku savstarpējiem kontaktiem, ir

pretrunā ar jebkuru loģikas un varbūtības principu, kā arī ar jebkuru pieredzi komercdarbībā. Izvērtējot Lēmumā analizētos pierādījumus (*Lēmuma 3.1.punkts*), apgabaltiesa atzīst, ka atbildētāja ir pamatoti secinājusi, ka identiskās kļūdas un atšķirības no Mārupes pagasta padomes ieteiktās piedāvājuma formas līdzpieteicēju iesniegtajos cenu piedāvājumos liecina par to, ka tie ir savstarpēji apmainījušies ar informāciju par dalību cenu aptaujā. Apgabaltiesa, pārbaudījusi pierādījumus lietā, atzīst, ka tie acīmredzami norāda uz pieteicēju saskaņotu rīcību, kuras rezultātā tirgus dalībniekiem ir kļuvusi zināma informācija par konkurentu dalību konkursā, gan arī par iespējamo cenu piedāvājumu.

Papildus vērā ņemams tas, ka faktu, ka starp tirgus dalībniekiem ir notikusi apmaiņa ar informāciju par dalību cenu aptaujā, kā arī cenu piedāvājumu, lietā apstiprina arī SIA „BB Transports" lietas izpētes gaitā sniegtā informācija (*lietas 2.pielikuma 26.lapa*). Savukārt līdzpieteicējs SIA „Vērsis RO" noslēdzis administratīvo līgumu Nr.51-AL „Par tiesiskā strīda izbeigšanu administratīvajā lietā Nr.A43001309", norādot, ka SIA „Vērsis RO" apzinās un atzīst, ka atbilstoši Lēmumā konstatētajiem apstākļiem ir izdarījusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu (*lietas 1.sējuma 75.-77.lapa*).

Kā redzams no lietas materiāliem, Mārupes pagasta padome 2005.gada 23.februārī uzaicinājumu iesniegt cenu piedāvājumu ir nosūtījusi AS „Bompas" (*AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" iepriekšējais nosaukums*) uz adresi */adrese/* (*lietas 2.pielikuma 164.lapa*). Uzaicinājumā norādīts, ka cenu aptaujas dokumentu komplektā citastarp ietilpst arī ieteicamā piedāvājuma forma. Arī no AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" iesniegtā cenu piedāvājuma, kurš ir parakstīts un apzīmogots, neizriet, ka tas būtu nosūtīts adresātam – Mārupes pagasta padomei – elektroniski. Līdz ar to AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" arguments, ka identiskās kļūdas un atšķirības līdzpieteicēju piedāvājumos, iespējams, ir radušās sakarā ar to, ka piedāvājums piedalīties cenu aptaujā un ieteicamā piedāvājuma forma ir ticis saņemts elektroniski, nav pamatots.

Līdzpieteicēji lietā nav iesnieguši pierādījumus vai norādījuši uz tādu esamību, kas atspēkotu Lēmumā izdarītos secinājumus.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome pamatoti ir kvalificējusi līdzpieteicēju SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" darbības kā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

[15] Vērtējot līdzpieteicējām SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" piemērotā naudas soda samērību, apgabaltiesa atzīst, ka naudas sods noteikts samērīgs, ievērojot Konkurences padomei noteikto kompetenci un piemērojot pareizas tiesību normas (Konkurences likuma 12.pantu, Noteikumus un Administratīvā procesa likuma 66.pantu), un izdarot pareizus lietderības apsvērumus.

Saskaņā ar Noteikumu 1.1.apakšpunktu vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs, vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem ir horizontālā karteļa vienošanās. Atbilstoši Noteikumu 15.punktam šāds pārkāpums ir kvalificējams kā sevišķi smags pārkāpums.

Saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu un Noteikumu 3.punktu Lēmumā pamatoti naudas sods aprēķināts procentos no līdzpieteicēju pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas, tas ir, no neto apgrozījuma 2007.gadā.

Atbildētāja pamatoti secinājusi, ka līdzpieteicēju pārkāpumi radīja sekas konkurencei – SIA „GSK Auto" ar savām darbībām deformēja konkurenci desmit iepirkuma procedūrās, savukārt AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" – vienā iepirkuma procedūrā.

Lēmumā ir izvērtēta arī katra iesaistītā tirgus dalībnieka loma pārkāpumā. Lēmumā atzīts, ka viena no pārkāpuma iniciatorēm bija SIA „GSK Auto" tās direktora personā. Apgabaltiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, šo secinājumu atzīst par pamatotu. Minētais citastarp apstiprinās ar SIA „BB Transports" sniegtajām liecībām, kā arī tas netieši izriet no lielā pārkāpumu skaita – SIA „GSK Auto" ar savām darbībām deformēja konkurenci desmit iepirkuma procedūrās.

Atbilstoši Noteikumu 18.3.punktam Lēmumā naudas sods iesaistītajām tirgus dalībniecēm noteikts 1,5 līdz 7% no finanšu neto apgrozījuma 2007.gadā. Ievērojot, ka SIA „GSK Auto" tika atzīta par vienu no pārkāpuma iniciatorēm, tai pamatoti un samērīgi no maksimāli paredzētajiem 7% piemēroti 4%, savukārt AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" – paredzētais minimālais 1,5%.

Attiecībā uz SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" atbildētāja nekonstatēja kādu no Noteikumu 21.punkta apakšpunktos norādītajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem, kas var būt pamats kopējā naudas soda apmēra samazināšanai. Tādus nekonstatē arī apgabaltiesa. Minētā norma piemērota tikai SIA „BB Transports", kura pēc savas iniciatīvas lietā sniedza informāciju.

Ievērojot, ka līdzpieteicēju un trešo personu, izņemot SIA „GSK Auto", darbībās netika konstatēts, ka tās bijušas pārkāpuma iniciatores, SIA „GSK Auto" Lēmumā pamatoti naudas sods iepretim pārējiem līdzpieteicējiem un trešajām personām nav samazināts, ņemot vērā tiesību normu saprātīgas piemērošanas un samērīguma principu, kā arī galīgo naudas sodu nelielo apjomu salīdzinot ar tirgus dalībnieku neto apgrozījumu.

Šajā lietā SIA „GSK Auto" naudas sods noteikts Ls 16 998,60. Salīdzinot to ar SIA „GSK Auto" neto apgrozījumu 2007.gadā Ls 424 965, kā arī ņemot vērā to, ka SIA „GSK Auto" bija viena no pārkāpuma iniciatorēm un tās pārkāpumi deformēja konkurenci desmit iepirkuma procedūrās, naudas sods ir samērīgs. Apgabaltiesa, pārlūkojot Konkurences padomes pēdējos gados pieņemtos lēmumus citās lietās, nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā atbildētāja, nosakot naudas soda apmēra, līdzīgās lietās būtu rīkojusies atšķirīgi. Arī SIA „GSK Auto" uz šādiem apstākļiem nav norādījusi.

Šajā lietā AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" naudas sods noteikts Ls 5945,45. Salīdzinot to ar AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" neto apgrozījumu 2007.gadā Ls 990 908 (ievērojot, ka AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" nebija pārkāpuma iniciatore un tās pārkāpums deformēja konkurenci tikai vienā iepirkuma procedūrā, kādēļ naudas sods tai tika samazināts), galīgais naudas sods ir samērīgs. Apgabaltiesa, pārlūkojot Konkurences padomes pēdējos gados pieņemtos lēmumus citās lietās, nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā atbildētāja, nosakot naudas soda apmēru, līdzīgās lietās būtu rīkojusies atšķirīgi. Arī AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" uz šādiem apstākļiem nav norādījusi.

Apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā attiecībā uz SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" piemēroto naudas soda apmēru ir izdarīti pareizi lietderības apsvērumi un ir ievērots samērīguma princips.

Papildus norādāms, pat ja Konkurences padomes uzliktā naudas soda apmērs tirgus dalībniekam ir tiesisks un samērīgs, tirgus dalībniekam ir tiesības saskaņā ar Konkurences likuma 27.^{3}pantu lūgt Konkurences padomi noslēgt administratīvo līgumu nolūkā izbeigt tiesas procesu, lai izbeigtu tiesisko strīdu. Šādā gadījumā Konkurences padome ir tiesīga administratīvajā līgumā samazināt par Konkurences likuma pārkāpumu uzliktā naudas soda apmēru. SIA „GSK Auto" un AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" šādu tiesisku iespēju, kas ir atkarīga tieši no pašu līdzpieteicēju gribas, nav izmantojušas, kā to lietā ir izmantojusi SIA „Vērsis RO".

Apgabaltiesa konstatē, ka no 2008.gada 3.oktobra (pēc Lēmuma pieņemšanas) ir spēkā Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumi Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem", kas aizstāja Noteikumus. Pārbaudot šos noteikumus, apgabaltiesa konstatē, ka naudas soda apmēra noteikšanas kārtība, ciktāl tā attiecas uz konkrētā veida pārkāpumu, nav mainīta. Tādējādi nav pamata naudas soda samazināšanai sakarā ar to, ka būtu mainījušies tiesiskie apstākļi privātpersonai par labu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu un Administratīvā procesa likuma 246.-251., 253. un 325.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt MSIA „GSK Auto" pieteikumu par Konkurences padomes 2008.gada 17.septembra lēmuma Nr.E02-97 atcelšanu daļā, ar kuru MSIA „GSK Auto" darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums un uzlikts naudas sods Ls 16 998,60 apmērā.

Noraidīt AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" pieteikumu par Konkurences padomes 2008.gada 17.septembra lēmuma Nr.E02-97 atcelšanu daļā, ar kuru AS „Mārupes komunālie pakalpojumi" darbībās konstatēts

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums un uzlikts naudas sods Ls 5945,45 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	L.Vīnkalna
Tiesneses	(paraksts)	Dz.Amerika
	(paraksts)	L.Slica

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Vīnkalna
Rīgā 2011.gada 1.februārī